

18 євро (з однієї купюри у 20 євро) або просто покладе суму разом з чайовими та скаже дякую. Після слів дякую офіціант автоматично може забрати ту кількість грошей, яку йому дав гість. З простою подякою переплутати важко, оскільки звичайну подяку гості скажуть вже після розрахунку.

Оскільки гастрономія розвивається разом з сучасними технологіями, то на сьогоднішній день, розрахунок у закладах громадського харчування можна зробити кредитною картою. У багатьох закладах можна також залишати чайові за допомогою картки.

Отже, можна зробити висновок, що Німеччина має різноманітні заклади громадського харчування, які зможуть задовольнити потреби кожного як ціною, так і якістю страв та обслуговування.

Список використаних джерел

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу: навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. К.: НАДУ, 2015. 628 с.
2. Землі Німеччини. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Землі_Німеччини.
3. Пробний сайт з інформатики. URL: <https://sites.google.com/site/probnijsajtzinformatiki2/home/nimeccina>.
4. UNWTO World Tourism Organization. International Tourism Highlights, 2019 Edition, 24 s.

В. С. Павленко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ПАНДЕМІЯ COVID-19 ТА ЇЇ НАСЛІДКИ У СФЕРІ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ І СВІТУ

У статті досліджено ситуація, що склалася на ринку туристичних послуг через пандемію Covid-19. Розглянуто кризові явища в туризмі. Автором проаналізовано ситуацію розвитку пандемії та шляхи виходу з світової кризи у секторі туризму.

Ключові слова: туризм, світова криза, Covid-19, індустрія туризму.

В статье исследованы ситуация сложившаяся на рынке туристических услуг из-за пандемии Covid-19. Рассмотрены кризисные явления в туризме. Автором проанализированы ситуации развития пандемии и пути выхода из мирового кризиса в секторе туризма.

Ключевые слова: туризм, мировой кризис, Covid-19, индустрия туризма.

The article examines the situation in the market of tourist services due to the Covid-19 pandemic. Crisis phenomena in tourism are considered. The author analyzes the situation of pandemic development and ways out of the global crisis in the tourism sector.

Key words: tourism, world crisis, Covid-19, tourism industry.

Постановка проблеми. Згідно з статистичними даними Світової ради з подорожей та туризму. Зазначається, що через коронавірус, обмеження на пересування та карантин під загрозою перебування 75 мільйонів робочих місць у всьому світі. Виходячи з цього через пандемію Covid-19 туристична

галузь за підсумками 2020 року може недорахуватися 2.1 трильйони доларів прибутку. Тому, що сектор туризму складає 10,4% світового ВВП. Можна сказати, що дана галузь постраждала найбільше [1].

Виходячи з цього, якщо найближчим часом не будуть розроблені шляхи виходу з кризи то туристична галузь може повністю зазнати краху. Зважаючи на вказане, дане питання є актуальним і потребує аналізу і практичних розробок.

Мета дослідження полягає в аналізі наслідків пандемії у світовій сфері туризму.

Виклад основного матеріалу. В період економічної кризи та спалаху пандемії туризм це саме та галузь економіки яка постраждала найбільше. Згідно з звітом МВФ прогнозоване падіння ВВП з квітня 2020 року в Україні сягне позначки 7,7 %. Станом на 20 квітня 2020 року через пандемію 100 % усіх міжнародних DESTИНАЦІЙ ввели обмеження на в'їзд. Згідно з звітом ЮНВТО 45 % країн повністю або частково закрили свої кордони для туристів, 30 % країн тимчасово зупинили здійснення міжнародних авіарейсів і 18 % країн закрили свої кордони для туристів із певних країн походження. Наразі експерти прогнозують сценарії зниження міжнародних туристичних прибутків. Згідно з прогнозами туристичні прибутки знизяться від 58 % до 78 % за рік, що залежить від швидкості поширення вірусу, тривалості чинних обмежень на пересування та закриття кордонів, однак з точністю визначити перспективи подальшого розвитку подій украй важко.

Швидке поширення вірусу призвело до жорстоких дій зі сторони уряду. В різних країнах окрім закриття кордонів вводився комендантський час, закривалися магазини, торгові центри. Все це призвело до падіння світової економіки. Більшість країн швидко відреагували та зробили все необхідне, щоб мінімізувати економічні наслідки пандемії COVID-19. В першу чергу було розроблено кредитні програми для бізнесу, а потім відтермінування сплати боргових і податкових зобов'язань. В Україні сьогодні спостерігається значне відставання у темпах впровадження заходів на підтримку туристичного сектора, що ставить під серйозну загрозу конкурентоспроможність галузі на глобальному ринку протягом прогнозованого періоду відновлення впродовж 2021 року.

Для того щоб туристична галузь працювала було запропоновано обмеження щодо розміщення та перевезення туристів. Всі туристи повинні чітко дотримуватися маскового режиму, номерний фонд засобів розміщення заповнювався лише на 50 %.

Провідні представники галузі, а особливо міжнародні готельні мережі, вводять ряд зовнішніх і внутрішніх заходів для мінімізації наслідків пандемії COVID-19. Зокрема це перенесення заброньованих номерів на пізніший термін або повне повернення коштів, оптимізація програми лояльності, впровадження обов'язкових заходів із захисту здоров'я та безпеки. Заклади розміщення вимушені були провести внутрішню реорганізацію: скоротити персонал, надавати відпустки без збереження заробітної плати, відмовлятися від інвестицій.

Слід звернути увагу і на збитки яких зазнав авіа бізнес. За прогнозами він постраждав найбільше. Спочатку більшість компаній скоротили або скасували свої рейси до Китаю. Потім удар припав і на авіа компанії Європи.

Згідно з даними Міжнародної асоціації авіаційного транспорту (IATA), втрати галузі можуть сягнути 113 млрд. дол. В ході дослідження можна сказати, що акції найбільшої авіакомпанії світу, American Airlines, впали на 32 % від початку року, німецької Lufthansa – на 29 %. Лише з початку березня Lufthansa скасувала 7 100 рейсів у Європі, переважно з Німеччини до Італії. Деякі авіалінії продовжували рейси з малою кількістю пасажирів. Такі дії були запроваджені щоб зберегти слоти і зберегти екіпаж.

Також слід звернути увагу і на круїзний бізнес, який зростає. З початку епідемії бронювання впали на 60%. Згідно даних що наводить Nomura Securities. Більшість круїзних компаній скасували рейси і понесли збитки в 16 млн. дол. [1].

В останньому звіті, оприлюдненому WTTC, зазначається, що світовий туристичний сектор цього року може зменшитися на чверть. Туристична галузь може втратити до 820 млрд. дол. на скасованих відрядженнях, конференціях та виставках. Більша частина втрат припадає на Китай.

Великих збитків зазнає і Європа за місяць через пандемію втрати будуть становити понад 1млрд. євро. У ЄС очікують, що туризм буде серед найбільш уражених коронавірусом бізнесів. Нині ЄС запускає спільний механізм моніторингу впливу коронавірусу на економіку. Найбільші втрати, очевидно, будуть в Італії, де значний відсоток населення похилого віку називають серед чинників швидкого поширення хвороби.

Проте втрати Італії будуть значними не лише через те, що вона стала епіцентром поширення хвороби у Європі, але тому, що туризм є значною часткою економіки країни – близько 13 %. Нині, за даними державних органів, скасування бронювань у готелях в деяких регіонах доходять до 90 %. За даними Італійської асоціації відповідального туризму (AITR) через поширення коронавірусу відмови від бронювання готелів на станом на березень коштували готельному бізнесу країни що найменше 200 млн. євро [5].

За попередніми розрахунками, втрати Італії від коронавірусу можуть

сягнути понад 8 млрд дол. До спалаху епідемії Італія посідала перше місце серед європейських країн за кількістю авіа маршрутів до Китаю.

А от північна Америка і зокрема, США не настільки потерпають від поширення коронавірусу, як Європа, втім оцінки втрат туристичної галузі там також вражають. За оцінками Tourism Economics, збитки у галузі подорожей і туризму країни можуть становити щонайменше 24 млрд. доларів [4].

У Всесвітній туристичній організації (UNWTO) прогнозують, що у 2020 кількість міжнародних туристів через пандемію коронавірусу скоротиться на 20 – 30 %, порівняно з показниками 2019 року. Очікуване 20 – 30 % падіння може призвести до зниження надходжень від міжнародного туризму на 300 – 450 млрд. дол., що становить майже третину від 1,5 трлн. дол., отриманих у 2019 році. З огляду на минулі ринкові тенденції, це означатиме втрату від 5 до 7 років зростання [6].

Розглядаючи нашу державу можна зазначити, що країна узагальнила правила роботи готелів та санаторіїв, які затвердили уряди інших країн та запропонували їх Кабміну.

Економіка не прив'язана до в'їзного туризму, але якщо карантині обмеження будуть діяти достатньо довго то збитки в даній індустрії сягнуть 3 – 5 млрд. дол. Приблизно 80 % закладів сфери гостинності – це підприємства малого бізнесу, яким досить тяжко пережити карантин. Щодо в'їзного туризму, то тут слід зазначити, що докарантинний рівень в'їзного потоку не був надто високим, адже було величезне падіння після 2014 року.

Якщо зовнішні кордони будуть закриті довго, ніж знімуть карантин усередині країни, то буде ріст потоку внутрішнього туризму, яким частково можна перекрити зовнішній потік. З цим потоком прогнозується навіть зростання.

Спільнота гостинності та експерти Всеукраїнської федерації роботодавців в сфері туризму України пропонують такі заходи, що до пом'якшення наслідків виходу з кризи в Україні: фінансування за рахунок спеціальних фондів Державного бюджету України видатків на: фонд заробітної плати, включаючи відрахування, комунальні платежі та інші витрати, пов'язані з використанням та утриманням підприємств туристичного бізнесу; збільшити видатки з державного бюджету на розвиток туризму; надати статус медичного закладу засобам розміщення та забезпечити підприємства за рахунок держави у достатній кількості тестами, засобами індивідуального протівірусного і бактерицидного захисту; провести за рахунок держави масові кваліфікаційні навчання персоналу в галузі туризму з санітарних вимог та протидії епідемії; надати ставку 7 % ПДВ всім закладам, які надають медичні послуги; 0 % ПДВ на оплату послуг пенсіонерам, які користуються послугами готелю, що надають медичні

послуги; звільнити підприємства від сплати ПДВ які займаються ввезенням обладнання для боротьби з коронавірусом та комплектуючих для нових і модернізації існуючих об'єктів інфраструктури з умовою заборони відчуження таких товарів протягом двох років після розмитнення; тимчасово ввести податкові канікули (ЄСВ і ЄП) для компаній, які утримують співробітників та вчасно виплачують заробітну плату; 0 % ЄСВ для ФОП, які працюють у сферу туризму та гостинності; НБУ підтримати тимчасову зупинку виплат за кредитними договорами, за якими суб'єкти туристичної діяльності є боржниками; зменшити відсотки базової облікової ставки та вартість іпотеки; приватним банкам реструктурувати виплати зобов'язань, забезпечити пільгове кредитування розвитку туризму; торгово-промисловій палаті України офіційно визнати на державному рівні та документально підтвердити факт наявності форс-мажорних обставин в Україні; Державному агентству розвитку туризму України розробити за участю експертів та затвердити на загальнонаціональному рівні перелік рекомендацій та інструкцій із санітарних заходів та застосування антивірусних засобів для галузі туризму, зокрема для закладів розміщення, громадського харчування, транспорту та інфраструктури, громадських і торгівельних закладів, житлових будинків тощо. Розробити технологічні карти поведінки туристів і працівників у кризових ситуаціях [2].

Нездійснення зазначених заходів, може призвести до скорого вивільнення понад мільйона працівників без фактичної виплати вихідної допомоги через відсутність обігових коштів, а також імовірних банкрутств тисяч суб'єктів туризму та сотень тисяч супутніх компаній та постачальників туристичної галузі [2].

Запровадження таких заходів допоможе туристичній галузі залишитися на плаву. Доречно також ввести то обов'язкове державне медичне страхування на випадок зараження COVID-19 для громадян які планують подорожувати.

Всесвітня туристична організація досліджувала, коли в світі можна очікувати повернення туризму до рівня 2019 року. Більшість фахівців оптимістично налаштовані на 2023 рік.

UNWTO (United Nations World Tourism Organization) в жовтні 2020 провела глобальне опитування серед експертів по туризму. Більшість експертів відповіли, що до пожвавлення міжнародного туризму можна готуватися у 2021 році, але не раніше 3 кварталу. Втім, приблизно 20 % вважають, що це станеться тільки у 2022 році.

Фахівці які не виявили оптимізму вважають, що повернення до пандемічного рівня 2019 року в кращому випадку вони прогнозують на 2023. Більше третини фахівців взагалі вважають, що це станеться тільки у 2024.

Фахівці кажуть, що внутрішній туризм дійсно сприяє відновленню галузі в цілому в декількох напрямках, але тільки частково. Адже не може компенсувати падіння міжнародного попиту.

Що стосується наслідків пандемії COVID-19 у сфері туризму, то Україна перебуває у відносно кращій ситуації, ніж більшість країн, оскільки тут частка внутрішнього та виїзного туризму значно перевищує показники вхідного потоку.

Отже, можна зробити такі висновки криза, що пов'язана з пандемією COVID-19 змусила туристичний бізнес вийти з зони комфорту та шукати інноваційні шляхи розвитку та діяльності. Для того щоб туризм відновився потрібна підтримка зі сторони держави, а саме звільнення від податків та кредитні програми з низькими відсотками. Також потрібно розробити стратегію по виходу із туристичної кризи, згідно якій спільно співпрацювали всі держави.

Список використаних джерел

1. Зануда А. Коронавірус: скільки втрачає туризм. BBC News Україна, 16 березня 2020. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51870285>
2. Романова А. Туризм після карантину: як пандемія вплинула на галузь і змінила її. URL: <https://dyvys.info/2020/05/14/turyzm-pislya-karantynu-yakpandemiya-vplynula-na-galuz-i-zminyla-yiyi/>
3. Mappa del turismo responsabile in Italia. AITR, 2020. URL: <http://www.aitr.org/mappa-del-turismoresponsabile-in-italia/>
4. Global Travel: Data, Models, and Intelligence, Tourism Economics, 2020. URL: <https://www.tourismeconomics.com/>

О. О. Самодахова

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ЕКОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

У статті розглянуто екологічні засади індустрії гостинності. Динамічний розвиток української індустрії гостинності ставить нові завдання. Зокрема, національним інтересам відповідає екологізація індустрії гостинності. Вона може полягати як в екологізації різних аспектів діяльності колективних засобів розміщення і впровадженні екоінновацій, так і в створенні екоготелів.

Ключові слова: екологія, індустрія гостинності, екоготелі.

В статье рассмотрены экологические основы индустрии гостеприимства. Динамичное развитие украинской индустрии гостеприимства ставит новые задачи. В частности, национальным интересам соответствует экологизация индустрии гостеприимства. Она может заключаться как в экологизации различных аспектов деятельности коллективных средств размещения и внедрении экоинноваций, так и в создании экоотелей.

Ключевые слова: экология, индустрия гостеприимства, экоотель.